

Aktivnosti i postupci sportskih animacija kod školske djece na području od posebne državne skrbi

Šućur, Krešimir

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of Kinesiology / Sveučilište u Splitu, Kineziološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:221:586140>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom](#).

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-19**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Faculty of Kinesiology, University of Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

SVEUČILIŠTE U SPLITU
KINEZIOLOŠKI FAKULTET

Diplomski sveučilišni studij kineziologije

**AKTIVNOSTI I POSTUPCI SPORTSKIH
ANIMACIJA KOD ŠKOLSKE DJECE NA
PODRUČJU OD POSEBNE DRŽAVNE
SKRBI**

(DIPLOMSKI RAD)

Split, 2024.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
KINEZIOLOŠKI FAKULTET

Diplomski sveučilišni studij kineziologije

**AKTIVNOSTI I POSTUPCI SPORTSKIH
ANIMACIJA KOD ŠKOLSKE DJECE NA
PODRUČJU OD POSEBNE DRŽAVNE
SKRBI**

(DIPLOMSKI RAD)

Student:
Krešimir Šućur

Mentor:
Izv. prof. dr. sc. Mirjana Milić

Split, 2024.

SADRŽAJ

1. UVOD _____	4
2. DOSADAŠNJA ISTRAŽIVANJA _____	7
3. CILJ RADA _____	10
4. METODE RADA _____	11
4.1. Uzorak ispitanika _____	11
4.2. Uzorak varijabli _____	12
4.3. Opis eksperimentalnog postupka _____	12
4.4. Metode obrade podataka _____	12
5. REZULTATI I RASPRAVA _____	13
6. ZAKLJUČAK _____	20
7. LITERATURA _____	21

SAŽETAK

Cilj ovoga rada bio je utvrditi koje se aktivnosti i postupci sportske animacije provode kod školske djece na području Od posebne državne skrbi, odnosno grada Knina i okolice te njihove sklonosti pojedinim sportskim aktivnostima.

Na uzorku ispitanika koji uključuje 185 osnovnoškolske djece (105 učenica te 80 učenika) od 5. do 8. razreda primijenjen je anonimni online upitnik *Aktivnosti i postupci sportskih animacija kod školske djece*, koji je konstruiran isključivo za ovo istraživanje (Šućur i Milić, 2024).

Učenici/e najčešće biraju svoju sportsku aktivnost preko prijatelja/ice, nasljeđuju svoju obiteljsku tradiciju bavljenja nekim sportskim aktivnostima, zatim koja im je organizirana kao izvannastavna ili izvanškolska aktivnost pri školi, putem lokalnih klubova u mjestu stanovanja ili na putu do škole, te medija. Pojedini ispitanici odlaze na sportske aktivnosti u druge sredine jer su roditelji u mogućnosti financijski popratiti želje svoje djece (tenis, jahanje, i sl).

Sve ovo ukazuje da ne postoje sustavni postupci sportske animacije kod školske djece na području od posebne državne skrbi odnosno grada Knina i okolice.

Ključne riječi: *kineziološke aktivnosti, učenice, učenici, školski sport.*

ABSTRACT

SPORTS ANIMATION ACTIVITIES AND PROCEDURES FOR SCHOOL CHILDREN IN THE AREA OF SPECIAL STATE CONCERN

The aim of this work was to determine which sports animation activities and procedures are carried out by school children in the area of special state concern, i.e. the city of Knin and its surroundings, and their preferences for certain sports activities.

On a sample of respondents that includes 185 elementary school children (105 female and 80 male students) from the 5th to the 8th grade, an anonymous online questionnaire Activities and procedures of sports animations among school children, which was constructed exclusively for this research (Šućur and Milić, 2024) was applied. .

Students most often choose their sports activity through friends, they inherit their family tradition of engaging in some sports activities, which are then organized for them as an extracurricular or extracurricular activity at school, through local clubs in their place of residence or on the way to school, and the media. Some respondents go to sports activities in other areas because parents are able to financially support their children's wishes (tennis, horse riding, etc.).

All this indicates that there are no systematic sports animation procedures for school children in the area of special state care, that is, the city of Knin and its surroundings.

Key words: *kinesiology activities, schoolgirls, students, school sports.*

1. UVOD

U današnje vrijeme, kada su razni uređaji, posebno mobiteli, vrlo dostupni te ih većina djece posjeduje, postavlja se pitanje kako to utječe na njihovu tjelesnu aktivnost i način provođenja slobodnog vremena. Sve veća upotreba tehnologije može dovesti do smanjenja sudjelovanja djece u aktivnostima koje zahtijevaju fizičko kretanje, razvijanje koordinacije i motorike. Umjesto toga, djeca sve više vremena provode uz ekrane, često koristeći digitalne sadržaje kao glavni oblik zabave pritom, gledajući iz kineziološke perspektive, jedino razvijaju finu motoriku prstiju i pokreta u prstima. To može utjecati na njihove fizičke i motoričke sposobnosti, kao i na ukupni rast i razvoj i zdravlje (Marić, 2020).

Osnovna škola je obvezna odgojna i obrazovna ustanova i važna za socijalizaciju djece. Osim redovne nastave, provode se i izvannastavne aktivnosti. Moramo shvatiti da je vrlo važan angažman učenika osnovnih škola u tim izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima (Vukić, 2016).

Obvezni dio školskog programa je strogo definiran i strukturiran, dok izvannastavne aktivnosti pružaju učenicima slobodniji i fleksibilniji prostor. To je vrijeme u kojem učenici mogu sami birati kako će provesti dio svog slobodnog vremena u školi. Važno je shvatiti da je slobodno vrijeme prilika za osobni razvoj izvan obveza prema obitelji, društvu i školi. Odluka o tome kako će ga provesti ovisi o odgojnim utjecajima koje su primili tijekom ključnih razvojnih faza. Škola ima važnu ulogu u tom procesu jer može sustavno utjecati na odgoj u svim područjima, uključujući i pripremu učenika za slobodno vrijeme (Martinčević, 2010).

Mnoge škole često zanemaruju izvannastavne aktivnosti, iako mogu biti izuzetno korisne za učenike jer većinom potiču kreativnost i disciplinu. One ne samo da pomažu u smislenom organiziranju slobodnog vremena, već su i važan alat za postizanje odgojnih i nastavnih ciljeva. Također je važno napomenuti da takve aktivnosti mogu spriječiti neželjeno ponašanje među učenicima koje se često događa u neorganiziranom slobodnom vremenu.

Učiteljima je stoga velika odgovornost osmisliti izvannastavne aktivnosti koje će biti zanimljivije učenicima od jednostavnog provođenja vremena. Osim toga, angažman šire lokalne zajednice može biti ključan za financiranje natjecanja, putovanja i nabavku

potrebnih materijala. U slobodnom vremenu djeca se mogu naći pred raznim izazovima, stoga je pedagoško djelovanje važno usmjeriti na prevenciju tih izazova (Zrilić i Košta, 2009).

Sedentarno i pasivno odnosno neaktivno ponašanje loše i negativno utječe na zdravstveni i morfološki status svakog pojedinca, dok planirana i programirana tjelesna aktivnost potiče djecu na redovan i discipliniran rad te je manja mogućnost bilo kakvih zdravstvenih problema i poremećaja. Stoga je kineziološki rad i aktivnost nas kao nastavnika vrlo važna u cijelom sustavu. Pravilnim sustavom i kineziološkim pristupom može se itekako utjecati na kvalitetu funkcionalnih kapaciteta i srca i krvožilnog sustava te dišnog sustava, poboljšati funkciju muskuloskeletnog sustava, poboljšanje imunološkog i metaboličkog stanja organizma, omogućuje kvalitetniji oporavak kao i rehabilitaciju od bilo kakvih poremećaja i oboljenja.

Svakodnevne aktivnosti u školama, poput sportskih sati i izvannastavnih klubova, igraju važnu ulogu u životu djece. Kroz ove aktivnosti, djeca ne samo da se tjelesno aktiviraju, već uče timskom radu, disciplini i zdravim navikama. Izvan škole, sportske animacije pružaju djeci priliku da se izraze kroz sport, grade samopouzdanje i stvaraju nova prijateljstva. Ove aktivnosti nisu samo zabavne, već pomažu djeci da bolje upravljaju svojim slobodnim vremenom i razvijaju se na mnogo načina. Također sudjelovanjem u sportu i drugim aktivnostima djeca uče mnogo drugih stvari, ne samo vezano za kineziološki razvoj djeteta nego potiče razvoj drugih komponenti poput socijalnih vještina, kreativnosti, samopouzdanja, uče se važne životne lekcije, samokontrola, kako uživati u određenim aktivnostima i sl.

Pitanje slobodnoga vremena djeteta nije samo pitanje okolice, okupacije, zabave i razonode (Dumazedier, 1967). To je i pitanje opstanka čovjeka u izmijenjenim životnim uvjetima pa pitanje o slobodnom vremenu djeteta postaje temelj navike koja će pratiti pojedinca do te mjere da mu može jednog dana odrediti životni put i cilj je samo da djeca postanu svjesna koliko je to zapravo važno. Kroz odgojno obrazovni sustav i kineziološki pristup djeci je potrebno pojasniti i predočiti važnost tjelesnog kretanja i aktivacije ne samo tijekom određenih treninga nego i da se slobodno vrijeme iskorištava na pravi način.

Odabir sportskih aktivnosti u slobodno vrijeme ovisi o nekim važnim faktorima koji utječu na trendove u sportu. Primarni faktori koji utječu na odabir aktivnosti su dostupnost sportskih sadržaja u lokalnoj sredini, pristupačnost mjesta za aktivnosti, ponuda školskih i izvannastavnih sportskih programa, socioekonomski status i mnogi drugi. Ovo je samo par osnovnih primjera koji direktno utječu na sami odabir.

Zbog tih određenih remetećih faktora dolazi do opadanja interesa za sportske aktivnosti što dovodi do smanjenog broja talentiranih sportaša u klubovima te lošijih rezultata na motoričkim i ostalim testovima. Zabrinjavajuće je da je interes za sportom u opadanju. Spletom takvih okolnosti mi kao kineziolozi imamo vrlo značajnu ulogu i moramo težiti tome da se poveća zainteresiranost za sportskim aktivnostima na pravilan i zanimljiv način. Takva uloga, uz suradnju s kolegama drugih važnih znanosti po tom pitanju, će u skoroj budućnosti biti ključna za cjelokupni antropološki status nadolazećih generacija.

Ovo je posebno važno pitanje imajući u vidu da su danas dostupne brojne mogućnosti za sportske aktivnosti, razno sportski projekti te uz veću svijest roditelja i društva o važnosti tjelesne aktivnosti za zdrav razvoj djece možemo postići odlične rezultate.

Zbog toga jedan od najčešćih slogana za zdravlje glasi: „Pokrenimo se“.

2. DOSADAŠNJA ISTRAŽIVANJA

U današnjem načinu života, koji je doveo do pojave određenih zdravstvenih problema, znanstvenici sve više istražuju načine kako unaprijediti zdrav način života djece. Dok je ranije bilo manje zdravstvenih problema uzrokovanih neprimjerenom aktivnošću ili načinom provođenja slobodnog vremena kod djece, nije bilo potrebe za rješavanjem takvih problema. No, tijekom posljednjih nekoliko desetljeća, neki znanstvenici su već na prve znakove tih problema istaknuli potrebu za uvođenjem određenih promjena. Većinom se istraživanja bave usporedbom djece koja žive na ruralnom i urbanom području i usporedbom njihove aktivnosti na samim tim područjima.

Kolić (2017) istražuje imaju li učenici dovoljno slobodnog vremena, kako ga provode, te njihove stavove o kineziološkim aktivnostima i sportu u budućnosti. Uspoređeno je bavljenje kineziološkim aktivnostima u ruralnoj i urbanoj sredini na uzorku od 119 učenika drugog i trećeg razreda. Anketa je pokazala da se 89 % učenika iz ruralne i 96 % iz urbane sredine bavi kineziološkim aktivnostima. Osim toga, učenici provode slobodno vrijeme s prijateljima i igrajući igrice (30 % u ruralnoj i 11 % u urbanoj sredini). Istraživanje je pokazalo visoku svijest učenika o važnosti sporta za zdravlje, bez značajne razlike u bavljenju kineziološkim aktivnostima između ruralnih i urbanih područja, osim većeg izbora aktivnosti u urbanim sredinama. Problem nekretanja i sjedilačkog načina života još uvijek postoji.

Dobre preventivne programe moguće je provoditi uz valjane podatke o učestalosti čimbenika rizika za srčane bolesti u dječjoj i adolescentnoj dobi. U Hrvatskoj su Jureša, Musil, Majer i Petrović (2010) istraživanje proveli na uzorku od 2.869 učenika (960 učenika prvog razreda, 965 učenika osmog razreda i 944 srednjoškolaca) o životnim navikama i rizicima za srčane bolesti. Rezultati pokazuju da se s dobi povećava broj čimbenika rizika: 24,0 % mladića i 28,5 % djevojaka u srednjoj školi svakodnevno puši, 4,2 % mladića i 1,3 % djevojaka ima indeks tjelesne mase veći od 30 kg/m², a povišeni krvni tlak ima 35,9 % mladića i 13,8 % djevojaka. Preventivni pregledi u ranijoj školskoj dobi mogu prepoznati ove rizike. Preventivne aktivnosti trebale bi se usmjeriti na pravilnu prehranu, povećanje tjelesne aktivnosti i smanjenje pušenja, uključujući djecu, njihove obitelji i širu zajednicu. No nije samo pušenje i pravilna

prehrana uzrok lošijih rezultata zdravstvenih stanja tu se javlja i sve više tehnologije koja ulazi u živote mladih. Pa imamo velik broj istraživanja koja se i toga dotiču. Djeca sve češće svoje slobodno vrijeme provode ili kod kuće za televizorom ili na mobilnim uređajima. U jednom takvom radu Foretić, Rodek, Mihaljević (2009) istraživali su utjecaj medija na život djece, s posebnim naglaskom na njihovu fizičku aktivnost. Primjećuju zabrinjavajući trend: sve manje djece se igra na sportskim igralištima, dok sve više vremena provode u igraonicama ili pred malim ekranima kod kuće. Također, sve je manje djece s izraženom potrebom za kretanjem i motoričkom nadarenošću, dok se povećava broj onih koji imaju koordinacijske probleme ili su pretili. Postavlja se pitanje je li ovaj trend posljedica promjene načina života ili nedovoljnog razumijevanja važnosti tjelesne aktivnosti za zdravlje djece. Brojne studije koje smo analizirali ukazuju na povezanost između prekomjernog korištenja medija i prekomjerne tjelesne mase kod školske djece. Neki znanstvenici idu toliko daleko da nazivaju ovu pojavu „epidemijom“.

Nazivaju te pojave „epidemijom“ jer dolazi do povećanog broja raznih bolesti i poremećaja kroz rast i razvoj djece u školskoj dobi. Berisha (2015) u svom istraživanju tvrdi da djeca danas provode mnogo vremena neaktivno, posebno u školama, gdje sjede od sedme do osamnaeste godine, počevši s četiri sata dnevno, a postupno do sedam sati dnevno. Znanstveno je dokazano da se u razdoblju od rođenja do adolescencije dešavaju najvažnije promjene u intelektualnom i fizičkom razvoju. Sedentarni stil života, smanjena tjelesna aktivnost, pretilost i loše držanje dovode do ozbiljnih zdravstvenih problema, što utječe na kvalitetu života i uzrokuje financijske probleme u budućnosti. Način sjedenja djece u školskim klupama, za računalima te uz mobitele i tablete negativno utječe na kralježnicu, potičući loše držanje i brojne buduće komplikacije i deformitete.

Preporučuje se da ruksaci učenika ne budu teži od 10 % njihove tjelesne mase, ali u stvarnosti ta težina često dostiže i do 20 %. Mnogi učenici već pri upisu u školu imaju posturalne probleme poput skolioze ili spuštenih stopala, a dodatno opterećenje može pogoršati stanje. Količina knjiga koje nose učenici 1. i 5. razreda osnovne škole gotovo je jednaka, što ukazuje na nesrazmjer između kronološke i biološke dobi djece. Infrastruktura škola također predstavlja problem, jer često nedostaje prostora za

odlaganje knjiga i opreme za tjelesnu i zdravstvenu kulturu. Potrebno je pronaći adekvatan način za fizičko rasterećenje djece i očuvanje kvalitete nastave. Stoga prema istraživanju Berisha (2015) za planiranje i programiranje sportskog treninga ključno je uključiti educirane kineziologe koji će znati prilagoditi trening različitim dobnim skupinama, uzimajući u obzir senzibilne zone razvoja motoričkih sposobnosti, individualne karakteristike vježbača unutar grupa i ciljeve postavljene planom i programom rada. Iznimno je važno da kineziolozi prepoznaju moguće probleme tijekom vođenja treninga, jer se neki od njih još jasnije manifestiraju kada je dijete pod opterećenjem. Raznovrsnost i raznolikost motoričkih zadataka ključni su za kvalitetan razvoj svih sposobnosti, osobito koordinacije, koja će u budućnosti igrati važnu ulogu u snalaženju u sportskim aktivnostima. Također, obrazovanje školskog osoblja, posebno profesora tjelesne i zdravstvene kulture, o prepoznavanju posturalnih problema i daljnjim koracima koje trebaju poduzeti, neophodno je kako bi se određeni problemi što prije dijagnosticirali i riješili.

Zrilić, Klasnić i Đuranović (2024). u svom radu utvrdili su kako su djeca od najranije dobi izložena različitim rizičnim čimbenicima koji mogu utjecati na razvoj nepoželjnih oblika ponašanja. Rizični čimbenici, kao što su disfunkcionalne obitelji, neadekvatan odgojni stil roditelja i prekomjerno korištenje računalnih igara, mogu imati značajan utjecaj.

Uloga odgojitelja i učitelja te njihova međusobna komunikacija u ovom kontekstu je ključna. Njihove stručne i socijalne kompetencije mogu značajno pridonijeti prevenciji i smanjenju ozbiljnijih problema u ponašanju. Nepoželjna ponašanja, poput agresije, povlačenja ili neposlušnosti, često se manifestiraju u vrtiću ili školi, ali ponekad ostanu nezamijećena u obiteljskom okruženju.

Važno je prepoznati i zaštitne čimbenike koji mogu pomoći u smanjenju rizika. Stvaranje podržavajućeg okruženja kroz suradnju s roditeljima i stručnim osobljem može doprinijeti razvoju socijalnih vještina kod djece i smanjenju nepoželjnih ponašanja.

3. CILJ RADA

Cilj ovog rada bio je utvrditi koje se aktivnosti i postupci sportske animacije provode među školskom djecom na području od posebne državne skrbi, odnosno grada Knina i okolice, kao i njihove sklonosti prema određenim sportskim aktivnostima.

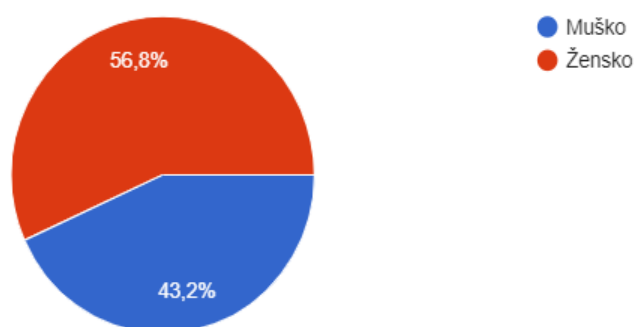
4. METODE RADA

4.1. Uzorak ispitanika

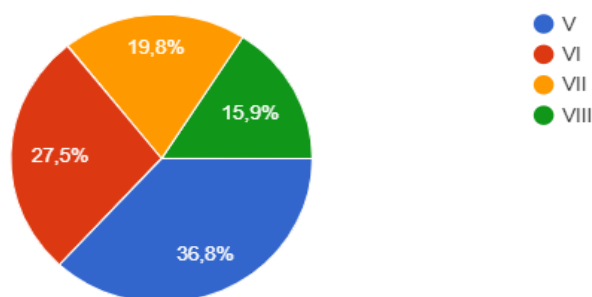
Uzorak ispitanika predstavlja 185 osnovnoškolske djece (105 učenica te 80 učenika) od 5. do 8. razreda s područja grada Knina i okolice. Prosječna tjelesna visina iznosila je 167,21 cm, a prosječna tjelesna masa je 71,74 kg.

Ukupno je sudjelovalo 67 učenica/ka iz 5 razreda, 51 učenica/ka iz 6 razreda, 37 učenice/ka iz 7 razreda te 30 učenica/ka iz 8 razreda

U Grafu 1. prikazane su relativne (postotne) vrijednosti zastupljenosti školske djece u ovom istraživanju po spolu, a u Grafu 2. relativne (postotne) vrijednosti zastupljenosti školske djece prema razrednom odjeljenju.

Graf 1. Relativne (postotne) vrijednosti zastupljenosti školske djece po spolu

Graf 2. Relativne (postotne) vrijednosti zastupljenosti školske djece prema razrednom odjeljenju

4.2. Uzorak varijabli

Uzorak varijabli predstavlja adaptirani anonimni on line upitnik *Aktivnosti i postupci sportskih animacija kod školske djece* autora Šućur i Milić (2024), koji se sastoji od 15 pitanja te je konstruiran isključivo za ovo istraživanje. Osim osnovnih demografskih čestica, ostala pitanja su kombiniranog tipa te su ispitanici odgovarali na već ponuđene odgovore, odnosno imali su otvoreni tip pitanja gdje su slobodno odgovarali.

4.3. Opis eksperimentalnog postupka

Na samom početku, nakon što je dobiveno pismeno odobrenje za provođenje istraživanje od strane roditelja maloljetne školske djece te suglasnosti uprave škole, razrednika i psihologinje, predložen je plan i svrha istraživanja.

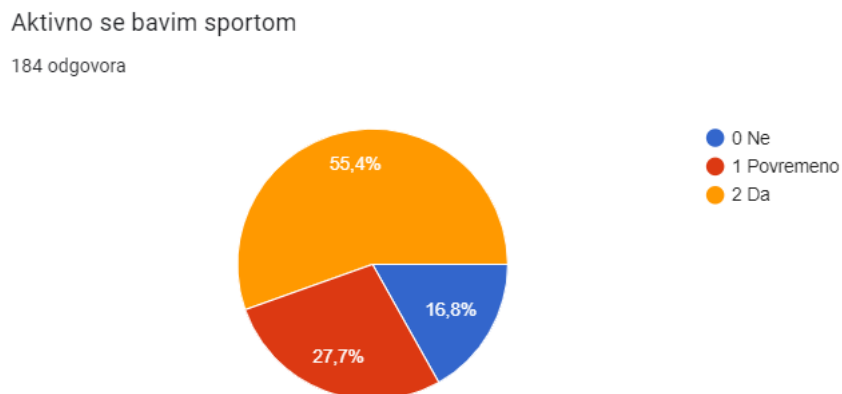
Upitnik *Aktivnosti i postupci sportske animacija kod školske djece*, postavljen je na on-line platformu te su psihologinja i razrednici zamoljeni da svojim učenicama/cima podijele iste podržanim mobilnim aplikacijama u svoje razredne grupe. Ispitanici su bili u mogućnost samo jednom ispuniti anonimni anketni upitnik koji nije bio obavezan. Anketiranje je trajalo 27 dana, od 17.05.2024. do 13.06.2024 .

4.4. Metode obrade podataka

Za utvrđivanje deskriptivnih parametara korištenih varijable, izračunata su: učestalost, odnosno apsolutna (U), kao i relativna vrijednost (%) pojedinog odgovora te su grafički prikazani. Podaci su obrađeni računarnim programom u *Exel* tablici te *Statistica Ver 13.00*.

5. REZULTATI I RASPRAVA

U Grafu 3. prikazani su rezultati odgovora na pitanje koliko se ispitanika/školske djece aktivno bavi nekim sportom.

Graf 3. Rezultati odgovora *_aktivno se bavim sportom*

Analizom navedenog pitanja vidljivo je da od ukupnog broja ispitanika njih 102 odnosno 55,40 % školske djece aktivno je uključeno u neki vid sportske aktivnosti ili igre. Odgovor povremeno izabralo je 51 ispitanik odnosno 27,7 %, dok je negativan odgovor ponudilo 31 učenica/ka odnosno njih 16,8 %.

Jedan ispitanik nije ponudio niti jedan ponuđeni odgovor.

U Grafu 4. prikazani su rezultati pitanja koliko sati tjedno provodite na sportskoj aktivnosti.

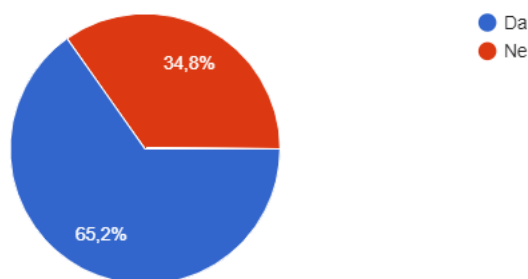

Graf 4. Rezultati odgovora *_tjedni sati sportske aktivnosti*

Analizom dobivenih rezultata na pitanje koliko sati tjedno provodite na sportskoj aktivnosti, ukupno je 171 ispitanik ponudio odgovor. Njih 101, odnosno 59,1 %, izabralo je ponuđeni odgovor od 3 do 4 sata. Učenice/i koji su uključene od 4 do 5 sati u sportske aktivnosti ima 31 ili 18,1 %, dok 39 ili 22,8 % ispitanika provodi više od 5 sati tjedno na svojim treninzima.

Ujedno 10 učenica/ka nije odgovorilo na ovo pitanje.

U Grafu 5. prikazani su rezultati pitanja jesu li skloniji sportskim igrama ili pojedinačnim sportovima.

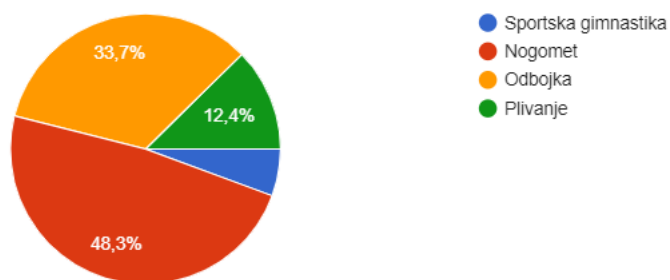
Graf 5. Rezultati odgovora *_skloniji sam sportskim igrama*

Analizom dobivenih rezultata na pitanje jesu li skloniji sportskim igrama ili pojedinačnim sportovima, ukupno je 180 ispitanika ponudilo odgovor. Njih 118, odnosno 65,2 %, ponudilo je potvrđan odgovor, dok 63 ispitanika ili 34,8 % više preferiraju pojedinačne sportove.

Ujedno 4 učenice/ka nije odgovorilo na ovo pitanje.

Najveći broj ispitanika bavi se atletikom, karateom, nogometom i ribolovom (55,40 % ili 102 ispitanika). Ostali sportovi imaju manje od 4 ponuđena odgovora odnosno 44,60 % školske djece treniraju: odbojku, košarku i hokej na travi.

U Grafu 6. prikazani su rezultati pitanja koji bi od ponuđenih sportova izabrali da su u mogućnosti.

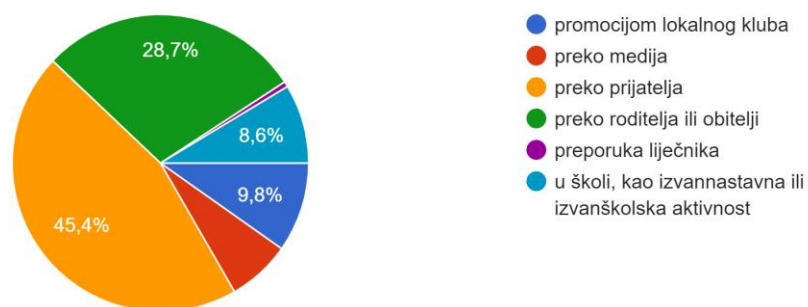
Graf 6. Rezultati pitanja *__mogućnost biranja sportske aktivnosti*

Analizom dobivenih rezultata na pitanje koju bi sportsku aktivnost izabrali, ukupno je 86 ispitanika ponudilo odgovor nogomet ili njih 48,3 %, zatim odbojka 81, odnosno 33,7 %, plivanje je izabralo 22 ispitanika ili 12,4 %, a za sportsku gimnastiku odlučilo se njih 10 ili 5,5 %.

Ujedno 7 učenica/ka nije odgovorilo na ovo pitanje.

U Grafu 7. prikazani su rezultati kumulativne učestalosti i relativne vrijednosti varijable *Sa svojom sportskom aktivnošću prvi put sam se susrela*, na ukupnom uzorku ispitanika (N=185).

Sa svojom aktivnošću prvi put sam se susreo/la
174 odgovora

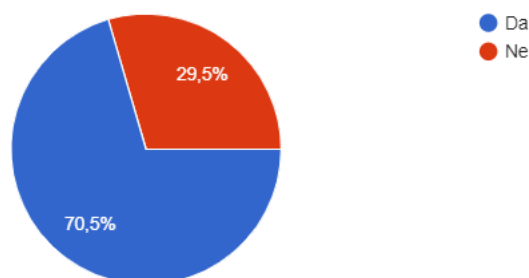
Graf 7. Kumulativne učestalosti i relativne vrijednosti varijable *Sa svojom sportskom aktivnošću prvi put sam se susrela*

Analizom Grafa 7. vidljivo je kako učenici najčešće biraju svoju sportsku aktivnost temeljem izbora svojih prijatelja, njih 79 ili 45,40 %, zatim nasljeđuju svoju obiteljsku tradiciju bavljenja nekim sportskim aktivnostima odnosno 50 ispitanika ili njih 28,7 %. Nadalje, lokalni klubovi u mjestu stanovanja utjecali su na izbor i odabir njihove sportske aktivnosti s relativnom vrijednošću od 9,80 %, odnosno 17 ispitanika je ponudilo ovaj odgovor na navedenu tvrdnju. Ukupno 15 učenica/učenika započelo je svoju sportsku aktivnost na način da je ista organizirana kao izvannastavna ili izvanškolska aktivnost pri školi, odnosno njih 8,60 %. Mediji su utjecali na 6,90 % ispitanika, dok je samo 1 ispitanik započeo svoju sportsku aktivnost temeljem preporuke liječnika.

Ujedno 11 učenica/ka nije odgovorilo na ovo pitanje.

Sve ovo ukazuje da ne postoje sustavni postupci sportske animacije kod školske djece na području od posebne državne skrbi, u ovom slučaju na području grada Knina i okolice.

U Grafu 8. prikazani su rezultati pitanja imaju li pojedini članovi obitelji doticaj sa sportom.

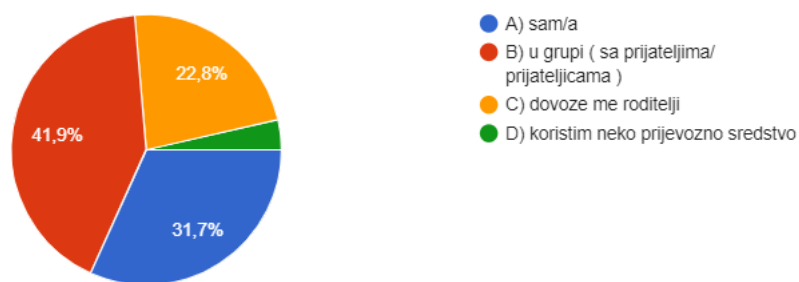

Graf 8. Rezultati pitanja *pojedini članovi obitelji imaju doticaj sa sportom*

Analizom dobivenih rezultata na pitanje imaju li pojedini članovi obitelji doticaj sa sportom, ukupno je 183 ispitanika ponudilo odgovor. Njih 129, odnosno 70,5 %, ponudilo je potvrđan odgovor, dok 54 ili 29,5% ispitanika nemaju člana obitelji koji je na bilo koji način uključen u sport.

Ujedno 2 učenice/ka nije odgovorilo na ovo pitanje.

U Grafu 9. prikazani su rezultati pitanja kako dolaze na trening.

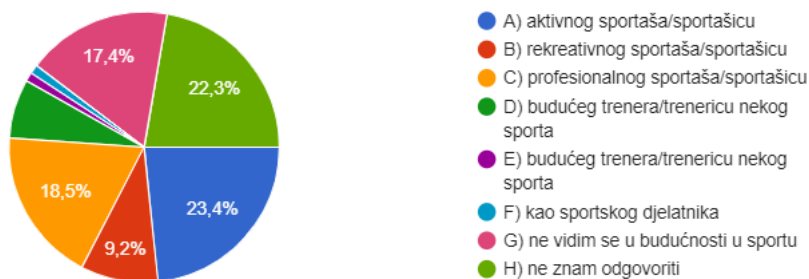

Graf 9. Rezultati pitanja *kako dolazim na trening*

Analizom dobivenih rezultata na pitanje kako dolaze na trening ukupno je 167 ispitanika ponudilo odgovor. Ukupno 70 školske djece ili 41,9 % dolaze u grupi s prijateljicom ili prijateljem, s roditeljima, 53 ispitanika ili 31,7 % dolaze sami, zatim njih 38 dovoze roditelji, odnosno 22,8, %, a prijevozno sredstvo za odlazak na sportsku aktivnost koristi samo 6 učenice/ka ili 3,6 %.

Ujedno 18 učenice/ka nije odgovorilo na ovo pitanje.

U Grafu 10. prikazani su rezultati pitanja kako sebe vide u budućnosti s obzirom na sadašnju sportsku aktivnost.

Grafu 10. prikazani su rezultati pitanja *vidim sebe u budućnosti kao*

Analizom dobivenih rezultata na pitanje kako sebe vide u budućnosti s obzirom na sportsku aktivnost, 184 ispitanika je ponudilo odgovor. Ukupno 43 školske djece ili 23,4 % ipak sebe vide kao buduće aktivne sportašice/še, njih 41, odnosno 22,3 % ne znaju odgovor na ovo pitanje. Nadalje, 18,5 % ispitanika ili njih 34, očekuju da će se profesionalno baviti sportom, a s druge strane čak 32 sadašnjih aktivnih sportaša ispitanike ili 17,4 % uopće se ne vide u budućnosti u sportu, što nikako nije prihvatljivo

uz činjenicu da su ponuđeni odgovor kao rekreativnog sportaša sebe prepoznali u budućnosti samo 17 ispitanika ili 9,2 %.

Svi dobiveni rezultati ovim istraživanjem nisu nimalo ohrabrujući, uzimajući u obzir važnost tjelesnog vježbanja kao potrebitog čimbenika budućeg zdravog načina života te poboljšanja zdravlja u cjelini.

Navedeno ukazuje da školska djeca kao da nisu svjesna važnosti tjelesnog vježbanja, više su sklona nekim drugim kreativnim aktivnostima, učenju sviranja novih instrumenata, učenju dodatnih jezika izvan škole, raznim popularnim radionicama na društvenim mrežama pa su se aktivnosti za normalnu esencijalnu funkciju organskih sustava donekle zanemarile. Na razvoj svih vještina lijepo je ulagati, međutim kad je u pitanju zdravlje ne bi se trebalo zanemarivati i sportske aktivnosti.

Sedentarni način života, utjecaj nekretanja i smanjenje tjelesne aktivnosti za vrijeme pandemije COVIDA 19, svakodnevne nove tehnologije, virtualne igre, sve to očito nije bilo dovoljno upozorenje da bi se sustavno trebali provoditi postupci sportske animacije po školama, promjerice provoditi pokazni treninzi pojedinih sportskih igara, nuditi različite oblike informiranja putem djeci zanimljivih internet stranica, dodatne edukacije za učitelje i roditelje i još mnogo toga.

Trebalo bi se na neke načine popularizirati određene sportove suradnjom više ministarstava, savezom sportova pojedinog grada, ministarstvom sporta i obrazovanja, općina te zajedničkim snagama organizirati sportske događaje koje će zainteresirati mlade. Napraviti projektne sportske dane u školi gdje će se određeni klubovi i sportovi predstaviti djeci, iako školska dvorana možda nema uvjete za pohađanje određenih sportova te će na taj način djeca moći po prvi put vidjeti određene sportove. Organizirati na gradskim trgovima dane sporta na mjesečnoj razini te na taj način pokušati popularizirati sport. Pojedincima ponuditi razne aktivnosti u kojima će se za svakoga pronaći nešto što će probuditi interes ili zanimaciju koja će poboljšati antropološki status pojedinca. Osim projektnih dana u školama, na trgovima, vrlo je važno popularizirati sportove i na društvenim mrežama obzirom da se danas najviše slijede trendovi. Provođenjem svim ovih postupaka animacije, s vremenom bi klubovi imali puno veći broj upisane djece, a time i talentirane djece te bi se cjelokupan sport podigao na višu razinu.

Potrebno je provoditi dodatne sustavne postupke i aktivnosti koje će pridonijeti povećanju broja školske djece koja će biti uključena u sport i koja će pripomoći de se kvalitetnije organizira njihovo slobodno vrijeme.

6. ZAKLJUČAK

Cilj ovoga rada bio je utvrditi koje se aktivnosti i postupci sportske animacije provode kod školske djece na području od posebne državne skrbi, odnosno grada Knina i okolice te njihove sklonosti pojedinim sportskim aktivnostima.

Na uzorku ispitanika koji uključuje 185 osnovnoškolske djece (105 učenica te 80 učenika) od 5. do 8. razreda primjenjen je anonimni on-line upitnik *Aktivnosti i postupci sportskih animacija kod školske djece*, koji je konstruiran isključivo za ovo istraživanje.

Učenici/e najčešće biraju svoju sportsku aktivnost preko prijatelja/ice, nasljeđuju svoju obiteljsku tradiciju bavljenja nekim sportskim aktivnostima, zatim koja im je organizirana kao izvannastavna ili izvanškolska aktivnost pri školi, putem lokalnih klubova u mjestu stanovanja ili na putu do škole, te medija. Pojedini ispitanici odlaze na sportske aktivnosti u druge sredine jer su roditelji u mogućnosti financijski popratiti želje svoje djece (tenis, jahanje, i sl).

Sve ovo ukazuje da ne postoje sustavni postupci sportske animacije kod školske djece na području grada Knina i okolice.

Više od 25 % ispitanika uopće se ne bavi ili se povremeno bave nekom sportskom aktivnošću, a oni koji su sad i uključeni u neki oblik trenažnog procesa, većina sebe ne vide u budućnosti ni kao profesionalne ili aktivni sportaše ili moguće rekreativce.

Naime, analizom dobivenih rezultata na pitanje koju bi sportsku aktivnost izabrali, djevojčice većinom iskazuju želju za treniranjem odbojke, dok dječaci za nogometom. Dječaci su u prednosti jer u svakom mjestu postoji organizirani nogometni klubovi što se za odbojku ne može reći, mada analizom registriranih djevojčica i djevojaka govorimo o sportu koji je najzastupljeniji kod ženske populacije. Ujedno iskazuju interes za plivanjem i sportskom gimnastikom, ali kako im iste nisu dostupne, prihvaćaju sportske aktivnosti koje su im ponuđene u njihovom okruženju.

Moguće je da školska djeca čiji roditelji imaju bolju financijsku situaciju, mogu birati svoje omiljene sportove, dok ostale učenice i učenici prihvaćaju ponuđene oblike sportskih aktivnosti koja ih u potpunosti ne ispunjava, pa nije ni čudno da se ne vide kao budući aktivni ili profesionalni sportaši u određenom sportu.

7. LITERATURA

1. Marić, T. (2020). *Razlike u tjelesnoj aktivnosti djece urbanog i ruralnog područja*. Diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.
2. Valjan Vukić, V. (2016). Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti učenika- višestruke perspektive. *Školski vjesnik: časopis za pedagoški teoriju i praksu*, 65(1), 58-58.
3. Martinčević, J. (2010). Provođenje slobodnog vremena i uključenost učenika u izvannastavne aktivnosti unutar škole. *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja*, 56(24), 29-34.
4. Zrilić, S., & Košta, T. (2009). Učitelj-kreator izvannastavnih aktivnosti. *Magistra Iadertina*, 4(1), 159-170.
5. Kolić, A. (2017). *Kineziološka aktivnost i slobodno vrijeme učenika i učenica*. Diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.
6. Jureša, V., Musil, V., Majer, M., & Petrović, D. (2010). Prehrana i tjelesna aktivnost kao čimbenici rizika od srčanožilnih bolesti u školske djece i mladih. *Medicus*, 19(1-2), 35-40.
7. Foretić, N., Rodek, S., & Mihaljević, D. (2009). Utjecaj medija na fizičku inaktivnost djece. *Školski vjesnik*, 58(4), 381-397.
8. Berisha, M. (2015). *Posturalne smetnje djece predpubertetske dobi uzrokovane nepravilnim držanjem i nedostatkom tjelesne aktivnosti*. Diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet.
9. Zrilić, S., Klasnić, I., & Đuranović, M. (2024). *Nepoželjna ponašanja djece: rana, predškolska i mlađa školska dob*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada; Sveučilište u Zadru; Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski Fakultet.